

SŁOWO WSTĘPNE

Historia zawodu radcy prawnego to proces, który bez ryzyka można nazwać procesem rozwojowym. Mająca charakter sukcesywnego rozszerzania się kognicja zawodu radcy prawnego na przestrzeni ponad pięćdziesięciu lat od jego normatywnego zaistnienia (Uchwała Nr 531 Rady Ministrów z 1961 r. o obsłudze prawnej przedsiębiorstw, zjednoczeń i banków państwowych) powodowała, iż radcowie prawni – jako pomocnicy prawni oraz pełnomocnicy (zastępcy procesowi) – pojawiali się w coraz bardziej rozległych obszarach życia społeczno-gospodarczego i obrotu prawnego w Polsce. Szczególnie dynamiczny wzrost pozycji zawodu radcy prawnego, w szeroko pojętym obrocie prawnym, obserwuje się po przemianach ustrojowych, zachodzących w Polsce po 1989 roku wraz z kształtowaniem się nowych instytucji regulujących funkcjonowanie demokratycznego państwa prawnego, określonego ostatecznie w Konstytucji z 1997 roku. Nie jest przypadkiem, że właśnie w roku uchwalenia obecnie obowiązującej ustawy zasadniczej – stabilizującej demokratyczny ład prawny Rzeczypospolitej – miała miejsce najważniejsza z nowelizacji uchwalonej przed trzydziestu laty ustawy o radcach prawnych. Dzięki tej nowelizacji zawód radcy prawnego został wyraźnie ukształtowany co do jego charakteru, a nadto tytuł zawodowy poddany ustawowej ochronie prawnej, co dowartościowało nie tylko formalnie jego status publicznoprawny.

Przekazywana Czytelnikom kolejna pozycja wydawnicza Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji zatytułowana *Publicznoprawny status radcy prawnego* pod redakcją radców prawnych dr. Mirosława Pawełczyka i dr. Rafała Stankiewicza – niezależnie od swojej przydatności przy wykonywaniu zawodu oraz w procesie szkolenia aplikantów – stanowi zarazem odniesienie do wspomnianej rozwojowej historii zawodu. Wydanie jej w roku trzydziestolecia od powstania samorządu radców prawnych należy traktować również jako przyczynek do refleksji o wpływie samorządu zawodowego na rozwój zawodu, jego kognicji i form wykonywania, a także pozycji w społeczeństwie obywatelskim demokratycznego państwa.

Słowo wstępne

Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych (powołany w wykonaniu uchwał VIII Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z 2007 roku) jest kontynuatorem skromnej tradycji Ośrodka Badawczego Radców Prawnych, który został utworzony jedną z pierwszych uchwał Krajowej Rady Radców Prawnych. Cieszy fakt, że Ośrodek Badań, Studiów i Legislacji dynamicznie rozwija swoją działalność wydawniczą. Dowodem tego jest przekazana Czytelnikom monografia, którą z satysfakcją opatruję słowem wstępnym.

Dariusz Sałajewski

Wiceprezes

Krajowej Rady Radców Prawnych

Celem działalności wydawniczej Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych jest podkreślenie potencjału naukowego radców prawnych, którzy wykonując ten zawód, potrafią także znaleźć czas na głębszą refleksję nad istotą prawa i jego rolą w społeczeństwie obywatelskim.

Przedstawianie poglądów na niwie naukowej pozwala nie tylko na analizę konkretnych instrumentów prawnych, ale także na wskazanie właściwego kierunku niezbędnych zmian legislacyjnych. To właśnie radcowie prawni prowadzący praktykę zawodową, a wśród nich pracownicy nauki uczelni wyższych, stykają się na co dzień z problemami dotyczącymi stosowania prawa i podejmują wyzwanie ich rozwiązania w ramach obowiązującego systemu, a gdy jest to niemożliwe formułują wnioski *de lege ferenda* zmierzające do zmiany wadliwie zbudowanych przepisów prawa. Ta funkcja środowiska radców prawnych jest niezwykle ważna w oczach obywatela, oczekującego najlepszej pomocy prawnej w istniejącym gąszczu przepisów – często ze sobą sprzecznych, a niekiedy także pełnym luk – z którym samodzielnie nie jest w stanie sobie poradzić.

Panowie Mirosław Pawełczyk i Rafał Stankiewicz – redaktorzy opracowania – oddają w ręce Czytelnika pozycję, która porusza wiele aspektów związanych z wykonywaniem zawodu radcy prawnego, dotyka płaszczyzn, na jakich świadczy on pomoc prawną, gwarantując jednocześnie spojrzenie na przedstawianą problematykę przez radców prawnych pochodzących z kilku ośrodków akademickich w kraju.

Taka działalność stanowi przejaw użyteczności samorządu radcowskiego wobec społeczeństwa obywatelskiego, dążenia do stanowienia dobrego prawa w interesie publicznym, a jednocześnie pozwala na skuteczne wsparcie Kolegów – radców prawnych w ramach świadczonej przez nich pomocy prawnej. Wszystko razem stanowi jeden z filarów budujących prestiż samorządu radców prawnych obchodzącego obecnie jubileusz trzydziestolecia.

dr Arkadiusz Bereza

Kierownik

Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji